

Právní regulace výkonu povolání

2017

Obsah

- a) podmínky získávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče v České republice,
- b) celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků a vzdělávání jiných odborných pracovníků,
- c) uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče
 1. osob, které získaly tuto způsobilost v jiném členském státě než v České republice,
 2. dalších osob
- d) volné poskytování služeb hostující osoby

Prameny práva

- Zákon č. 372/2011 Sb.
 - Povinnost poskytovat zdravotní péči zásadně zdravotnickými pracovníky a ve zdravotnickém zařízení
- Zákon č. 96/2004 Sb./95/2004
 - Způsobilost k výkonu povolání, podmínky vzdělávání
 - Prováděcí předpisy:
 - Vyhláška č. 185/2009 Sb., o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a oborech certifikovaných kurzů
 - Vyhláška č. 186/2009 Sb., o stanovení postupu při vyhlášení výběrového řízení na rezidenční místo, průběhu výběrového řízení na rezidenční místo a základních kritériích výběru rezidenta (o rezidenčních místech)
 - Vyhláška č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, aprobační zkoušce a závěrečné zkoušce certifikovaného kurzu a o postupu ověření znalosti českého jazyka pohovorem lékařů, zubních lékařů a farmaceutů (o zkouškách lékařů, zubních lékařů a farmaceutů)
 - Nařízení vlády č. 184/2009 Sb., o stanovení výše úhrad za zkoušky
 - Nařízení vlády č. 31/2010 Sb., o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí
 - Vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání
 - Vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků
 - Vyhláška č. 217/2012 Sb. (o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka)
 - *vyhláška o činnostech*
- Zákon č. 262/2006 Sb. Zákoník práce

Pracovníci ve zdravotnictví

- **Pracovníci ve zdravotnictví**
 - Všichni zaměstnanci „zdravotnického zařízení“
 - V širším slova smyslu i fyzická osoba – podnikatelé, pokud mají oprávnění k poskytování zdravotních služeb
 - Zdravotničtí pracovníci, JOP, ostatní regulovaná povolání, THP (techničtí, administrativní pracovníci bez přímého vztahu k poskytované péči, dělníci, uklízečky aj.)
- **Zdravotnický pracovník:** fyzická osoba, která vykonává zdravotnické povolání podle zákona o lékařských povoláních nebo podle zákona o nelékařských povoláních
- **Jiný odborný pracovník:** fyzická osoba provádějící činnosti, které nejsou poskytováním zdravotní péče, ale s poskytováním této péče přímo souvisejí; za činnosti, které přímo souvisejí s poskytováním zdravotní péče, se považují činnosti stanovené vyhláškou o činnostech a zákonem o ochraně veřejného zdraví; zdravotní péči mohou poskytovat, pouze pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka, v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem a jako zaměstnanec zdravotnického zařízení

Stanovené podmínky pro výkon povolání

- odborná způsobilost
- zdravotní způsobilost
- bezúhonnost

Stanovené podmínky pro výkon povolání

- **Zdravotní způsobilost:**
- a) před zahájením výkonu povolání a po přerušení výkonu povolání na dobu delší než 3 roky,
- b) v případě důvodného podezření, že došlo ke změně zdravotního stavu zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka,
- 1. na vyžádání správního orgánu, který vydal oprávnění k poskytování zdravotních služeb, jde-li o poskytovatele zdravotních služeb, který je oprávněn poskytovat zdravotní služby bez ustanovení odborného zástupce, nebo o odborného zástupce, je-li ustanoven,
- 2. na vyžádání zaměstnavatele, jde-li o zaměstnance, který podle lékařského posudku poskytovatele pracovnělékařských služeb pozbyl zdravotní způsobilost k práci, nebo
- 3. na vyžádání ministerstva, jde-li o zdravotnického pracovníka podle tohoto zákona.

Stanovené podmínky pro výkon povolání

■ Bezúhonnost:

- bezúhonný je ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s poskytováním zdravotní péče, nebo ten, na něhož se hledí, jako by nebyl odsouzen
- Při zahájení výkonu povolání, v případě pochybností a u cizinců jako zdravotní způsobilost

■ Jazyková způsobilost:

- u absolventů vzdělání v jazyce českém nebo slovenském se předpokládá, jinak se ověřuje

Výkon povolání

- Bez odborného dohledu
- Pod odborným dohledem
- Pod přímým vedením
- bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti
- bez odborného dohledu po získání odborné a specializované způsobilosti
- pod odborným dohledem nebo přímým vedením

Porodní asistentka

- **Odborná způsobilost:**
- a) nejméně tříletého akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu porodních asistentek,
- b) tříletého studia v oboru diplomovaná porodní asistentka na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,
- c) střední zdravotnické školy v oboru ženská sestra nebo porodní asistentka, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997.
- Za výkon povolání porodní asistentky se považuje poskytování zdravotní péče v porodní asistenci, to je zajištění nezbytného dohledu, poskytování péče a rady ženám během těhotenství, při porodu a šestinedělí, pokud probíhají fyziologicky, vedení fyziologického porodu a poskytování péče o novorozence; součástí této zdravotní péče je také ošetrovatelská péče o ženu na úseku gynekologie. Dále se porodní asistentka ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, paliativní, neodkladné nebo dispenzární péči.
- Praktické vyučování v oboru uvedeném v odstavci 1 písm. a) musí být prováděno v akreditovaném zařízení.

Zdravotnický záchranář

- **Odborná způsobilost:**
- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu zdravotnických záchranářů,
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný zdravotnický záchranář na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2018/2019, nebo
- c) střední zdravotnické školy v oboru zdravotnický záchranář, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1998/1999.
- Odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře má také zdravotnický pracovník, který získal odbornou způsobilost k výkonu povolání všeobecná sestra podle § 5 a specializovanou způsobilost v oboru sestra pro intenzivní péči a byl členem výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby nejméně v rozsahu alespoň poloviny týdenní pracovní doby po dobu 5 let v posledních 6 letech.
- Za výkon povolání zdravotnického záchranáře se považuje činnost v rámci specifické ošetrovatelské péče při poskytování přednemocniční neodkladné péče, a dále při poskytování akutní lůžkové péče intenzivní, včetně péče na urgentním příjmu. Dále se zdravotnický záchranář podílí na neodkladné, léčebné a diagnostické péči.
- Zdravotnický záchranář může bez odborného dohledu činnosti v rámci specifické ošetrovatelské péče při poskytování přednemocniční neodkladné péče provádět až po 1 roce výkonu povolání při poskytování akutní lůžkové péče intenzivní, včetně péče na urgentním příjmu.

Akreditace a akreditované zařízení

- Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu nebo jeho části pro
 - a) obor specializačního vzdělávání
 - b) akreditovaný kvalifikační kurz
 - c) certifikovaný kurz
 - d) praktické vyučování v akreditovaných zdravotnických bakalářských studijních oborech pro přípravu porodních asistentek.

Akreditace a akreditované zařízení

- Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení.
- Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo udělilo akreditaci.

Formy vzdělávání

- Akreditovaný kvalifikační kurz
- Vzdělávací program stanoví délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména počet hodin praktického a teoretického vyučování, a výuková pracoviště, na kterých praxe probíhá, popřípadě další požadavky pro získání způsobilosti.
- Vzdělávací program obsahuje seznam doporučené studijní literatury.
- "Vzdělávací program může také stanovit vstupní požadavky na zdravotní způsobilost a na zvláštní odbornou způsobilost.

Akreditovaný kvalifikační kurz

- **Žádost**
- prostřednictvím poskytovatele zdravotních služeb nebo jiného poskytovatele zdravotních služeb, který je jeho zaměstnavatelem, nebo
- svým jménem, pokud absolvuje akreditovaný kvalifikační kurz na vlastní náklady
- 30 dnů
- Oznámení o zahájení kurzu
- vzdělávací program

Akreditovaný kvalifikační kurz

- povinnost - praktická výuka
- Co se započte?
- absence (nejvýše patnáctiprocentní omluvenou absenci z celkového počtu hodin)
- část dříve absolvovaného studia
- část odborné praxe
- potvrzení/ministerstvo
- kvalifikace/rekvalifikace
- závěrečná zkouška (nejvýše 2 x)
- osvědčení o získané odborné způsobilosti

Celoživotní vzdělávání

- průběžné obnovování, zvyšování, prohlubování a doplňování vědomostí, dovedností a způsobilosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v příslušném oboru v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky v zájmu zachování bezpečného a účinného výkonu příslušného povolání.
- Celoživotní vzdělávání je povinné pro všechny zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky.

Formy celoživotního vzdělávání

- specializační vzdělávání,
- certifikované kurzy,
- inovační kurzy v akreditovaných zařízeních
- odborné stáže
- účast na školicích akcích, konferencích, kongresech a sympoziích,
- f) publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost, vypracování standardu nebo nového postupu,
- e-learningový kurz,
- samostatné studium odborné literatury.

Celoživotní vzdělávání

- Za celoživotní vzdělávání se pro účely tohoto zákona považuje také studium navazujících studijních programů.
- Akreditovaný doktorský studijní obor, akreditovaný magisterský nebo akreditovaný bakalářský studijní obor nebo studijní obor vyšší odborné školy, který je zdravotnického zaměření nebo svým zaměřením úzce souvisí s odborností příslušného zdravotnického pracovníka a je absolvován po předchozím získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.
- Ministerstvo/poskytovatelé/jiné FO a PO
- Evidence/potvrzení

Specializační vzdělávání

- Úspěšným ukončením specializačního vzdělávání atestační zkouškou získává zdravotnický pracovník specializovanou způsobilost k výkonu specializovaných činností příslušného zdravotnického povolání.
- Specializační vzdělávání uskutečňuje akreditované zařízení podle vzdělávacího programu.

Specializační vzdělávání

- Vzdělávací program specializačního vzdělávání se skládá z modulů.
- Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu s počtem kreditů stanoveným vzdělávacím programem.
- Za modul se považuje také certifikovaný kurz, pokud je uveden ve vzdělávacím programu.

Specializační vzdělávání

- Vzdělávací program specializačního vzdělávání stanoví délku specializačního vzdělávání, členění, rozsah a obsah specializačního vzdělávání, délku povinné praxe v oboru, typ pracoviště, na kterém praxe probíhá, požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti a činnosti, ke kterým je zdravotnický pracovník připravován.
- Vzdělávací program dále stanoví vstupní požadavky pro zařazení do příslušného oboru specializačního vzdělávání, požadavky na věcné a technické vybavení a personální zabezpečení specializačního vzdělávání.

Specializační vzdělávání

- Do splněného počtu hodin stanovených vzdělávacím programem akreditované zařízení započte patnáctiprocentní omluvenou absenci z celkového počtu hodin praktického vyučování a omluvenou absenci z hodin teoretického vyučování. V případě pochybností o započtení rozhoduje na žádost účastníka specializačního vzdělávání nebo akreditovaného zařízení ministerstvo.
- Do specializačního vzdělávání se započítávají moduly, které účastník specializačního vzdělávání absolvoval v rámci jiného specializačního vzdělávání, a certifikované kurzy, pokud jsou součástí vzdělávacího programu daného specializačního oboru; o žádosti o započtení rozhodne pověřená organizace; o odvolání proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministerstvo.

Specializační vzdělávání

- Do specializačního vzdělávání se započítává část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá její obsah a rozsah některé části vzdělávacího programu; o žádosti o započtení rozhodne pověřená organizace; o odvolání proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministerstvo.

Specializační vzdělávání

- Podmínkou přihlášení se k atestační zkoušce je získání počtu kreditů stanoveného vzdělávacím programem a absolvování modulů, které jsou ve vzdělávacím programu označeny jako povinné a prokázání výkonu povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání v délce minimálně 1 roku z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby⁶⁾ nebo minimálně 2 let z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby.

Specializační vzdělávání

- Ministerstvo může rozhodnout o přiznání specializované způsobilosti v oboru specializace absolventům akreditovaného doktorského nebo magisterského studijního oboru navazujícího na akreditovaný zdravotnický bakalářský nebo magisterský studijní obor, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu specializačního vzdělávání vydaného ministerstvem.

Zařazení

- žádost
- doklady
- 30 dnů/oznámení o zahájení vzdělávání
- vzdělávací program
- naplněný program
- Školitel
- ověření znalostí a dovedností
- odborná praxe
- neplnění povinností

Atestační zkouška

- Atestace před oborovou atestační komisí podle zkušebního řádu
- Oborové atestační komise zřizuje ministerstvo jako svůj poradní orgán. Členy oborových atestačních komisí jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví na návrh profesních sdružení, odborných společností a akreditovaných zařízení.

Atestační zkouška

- Předpokladem pro vykonání atestační zkoušky je splnění všech požadavků stanovených příslušným vzdělávacím programem; splnění těchto požadavků posoudí ministerstvo, popřípadě pověřená organizace.
- O nesplnění požadavků pro vykonání atestační zkoušky rozhodne ministerstvo.

Atestační zkouška

- Atestační zkoušku v příslušném oboru lze vykonat nejpozději do 5 let od splnění všech požadavků daných vzdělávacím programem, podle kterého se uskutečnilo vzdělávání uchazeče.
- Pokud uchazeč u atestační zkoušky neprospěl, může atestační zkoušku vykonat nejdříve za 6 měsíců ode dne neúspěšně vykonané zkoušky.
- Atestační zkoušku lze v příslušném oboru opakovat nejvýše dvakrát.
- Diplom o specializaci v příslušném oboru.

Financování specializačního vzdělávání

- Ministerstvo ve spolupráci s univerzitami a profesními sdruženími každoročně nejpozději do 31. prosince stanoví a zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup maximální počet rezidenčních míst v jednotlivých oborech specializačního vzdělávání, ve kterých bude zahájeno specializační vzdělávání v následujícím roce a výši dotace na rezidenční místo.

Financování specializačního vzdělávání

- Dotace ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtové kapitoly ministerstva.
- Ministerstvo zpracovává střednědobý plán výdajů státního rozpočtu na financování specializačního vzdělávání, vždy na dobu následujících pěti let.
- Mzdové a další náklady.
- Výběr rezidenta.

Financování specializačního vzdělávání

- náležitosti žádosti o dotaci,
- termín, místo a způsob podání,
- kritéria hodnocení žádostí,
- termín vyhodnocení žádostí,
- způsob vyrozumění žadatele,
- způsob podání a vypořádání námitek,
- podmínky čerpání dotace,
- způsob vyúčtování a podobu závěrečné zprávy.

Certifikovaný kurz

- zvláštní odbornou způsobilost pro úzce vymezené zdravotnické činnosti,
- prohlubují získanou odbornou nebo specializovanou způsobilost,
- ministerstvo vede seznam certifikovaných kurzů a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- vzdělávací program
- akreditované zařízení
- odborná praxe
- certifikát

Uznávání

- Odborně způsobilý k výkonu povolání všeobecné sestry nebo porodní asistentky je ten, komu byla uznána odborná kvalifikace. Vykonávat povolání všeobecné sestry nebo porodní asistentky na území České republiky může ten, jemuž byla uznána způsobilost k výkonu zdravotnického povolání. O uznání odborné kvalifikace, jiné způsobilosti a způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání rozhoduje ministerstvo.

Přerušeni výkonu povolání

- Za přerušeni výkonu povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka se považuje pro účely tohoto zákona i výkon povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka v rozsahu nižším, než je jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby souhrnně ze všech základních pracovněprávních vztahů, kde je druhem vykonávané práce povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka.

Přerušeni výkonu povolání

- Pokud zdravotnický pracovník nebo jiný odborný pracovník přerušil výkon povolání na dobu, která za posledních 7 let činila v celkovém součtu více než 6 let, je povinen se bezodkladně po skončení přerušeni výkonu povolání doškolit v rozsahu nejméně 60 pracovních dnů na pracovišti poskytovatele zdravotních služeb, poskytujícího zdravotní služby v oboru povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka.
- Doškolení probíhá pod vedením zdravotnického pracovníka způsobilého pracovat bez odborného dohledu, který vydá o průběhu a ukončení doškolení potvrzení.

Přerušeni výkonu povolání

- Doškolení probíhá jako celodenní průprava v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době⁶). Doškolení může probíhat i jako rozvolněná příprava v rozsahu nejméně poloviny stanovené týdenní pracovní doby; celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.
- Poskytovatel zdravotních služeb, u kterého doškolení probíhá, vede pro potřeby doškolení dokumentaci o docházce.

Vztah k zákoníku práce

- Účast na celoživotním vzdělávání je PROHLUBOVÁNÍM KVALIFIKACE
 - Výj.: navazující programy VŠ, studium odborné literatury
- § 230 Zák.práce:
 - Zaměstnavatel může uložit účast na prohlubování kvalifikace
 - (3) *„Účast na školení nebo jiných formách přípravy anebo studiu za účelem prohloubení kvalifikace se považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat,*
 - (4) *Náklady vynaložené na prohlubování kvalifikace hradí zaměstnavatel. Požaduje-li zaměstnanec, aby mohl absolvovat prohlubování kvalifikace ve finančně náročnější formě, může se na nákladech prohlubování kvalifikace podílet. Ustanovení odstavce 3 tím však není dotčeno.“*
 - Možnost sjednání stabilizační dohody, pokud jsou předpokládáné náklady alespoň 75 000 Kč.

Profesní etika

- Povinnost vykonávat své povolání eticky
 - Zákon o zdravotních službách
 - *Zdravotnický pracovník je povinen poskytovat zdravotní služby, ke kterým získal odbornou nebo specializovanou způsobilost podle jiných právních předpisů, v rozsahu odpovídajícím jeho způsobilosti, zdravotnímu stavu pacienta, na náležitě odborné úrovni a řídit se etickými principy,*

Činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí

- Zdravotnický pracovník bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu své odborné způsobilosti
- poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví⁶),
- vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů, pracuje s informačním systémem zdravotnického zařízení,
- poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře,
- podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,
- podílí se na přípravě standardů.

Činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí

- Zdravotnický pracovník po získání odborné způsobilosti pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu své odborné způsobilosti
- poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- pracuje se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení.
- Pokud zdravotnický pracovník vykonává činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené jiným právním předpisem.

Porodní asistentka

- Porodní asistentka vykonává činnosti a dále poskytuje a zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace základní a specializovanou ošetrovatelskou péči těhotné ženě, rodící ženě a ženě do šestého týdne po porodu prostřednictvím ošetrovatelského procesu.

Indikace

- pověření k výkonu činnosti na základě pokynu, ordinace, objednávky nebo lékařského předpisu,

Porodní asistentka

- Přítom zejména může
- poskytovat informace o životosprávě v těhotenství a při kojení, přípravě na porod, ošetření novorozence a o antikoncepci; poskytovat rady a pomoc v otázkách sociálně-právních, popřípadě takovou pomoc zprostředkovat,
- provádět návštěvy v rodině těhotné ženy, ženy do šestého týdne po porodu a gynekologicky nemocné, sledovat její zdravotní stav,
- podporovat a edukovat ženu v péči o novorozence, včetně podpory kojení a předcházet jeho komplikacím,
-

Porodní asistentka

- diagnostikovat těhotenství, předepisovat, doporučovat nebo provádět vyšetření nutná ke sledování fyziologického těhotenství, sledovat ženu s fyziologickým těhotenstvím, poskytovat jí informace o prevenci komplikací; v případě zjištěného rizika předávat ženu do péče lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru gynekologie a porodnictví,
- sledovat stav plodu v děloze všemi vhodnými klinickými a technickými prostředky, rozpoznávat u matky, plodu nebo novorozence příznaky patologií, které vyžadují zásah lékaře, a pomáhat mu v případě zásahu; při nepřítomnosti lékaře provádět neodkladná opatření,

■ .

Porodní asistentka

- připravovat rodičku k porodu, pečovat o ni ve všech dobách porodních a vést fyziologický porod, včetně případného nástřihu hráze; v neodkladných případech vést i porod v poloze koncem pánevním; neodkladným případem se rozumí vyšetřovací nebo léčebný výkon nezbytný k záchraně života nebo zdraví,
- ošetřovat porodní a poporodní poranění a pečovat o ženu do šestého týdne po porodu,
- přejímat, kontrolovat, ukládat léčivé přípravky a manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky a prádlo, manipulovat s nimi, a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

Porodní asistentka

- Porodní asistentka může poskytovat bez odborného dohledu a bez indikace ošetrovatelskou péči fyziologickému novorozenci prostřednictvím ošetrovatelského procesu a provádět jeho první ošetření, včetně případného zahájení okamžité resuscitace.

Porodní asistentka

- pod přímým vedením lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru gynekologie a porodnictví může
- asistovat při komplikovaném porodu,
- asistovat při gynekologických výkonech,
- instrumentovat na operačním sále při porodu.

Porodní asistentka

- pod odborným dohledem porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru nebo všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může vykonávat činnosti při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče.
- Porodní asistentka dále vykonává činnosti u těhotné a rodící ženy, ženy do šestého týdne po porodu a pacientky s gynekologickým onemocněním.

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- bez odborného dohledu a bez indikace
- 1. edukovat pacienty, případně jiné osoby ve specializovaných ošetrovatelských postupech a připravovat pro ně informační materiály,
- 2. sledovat a vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod a podílet se na jejich řešení,
- 3. koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace,
- 4. hodnotit kvalitu poskytované ošetrovatelské péče,
- 5. provádět ošetrovatelský výzkum, zejména identifikovat oblasti výzkumné činnosti, realizovat výzkumnou činnost a vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
- 6. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- 7. vést specializační vzdělávání v oboru své specializace;

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- na základě indikace lékaře
- 1. provádět přípravu pacientů na specializované diagnostické a léčebné postupy, doprovázet je a asistovat během výkonů, sledovat je a ošetřovat po výkonu,
- 2. edukovat pacienty, případně jiné osoby ve specializovaných diagnostických a léčebných postupech.

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro perioperační péči**
 - bez odborného dohledu a bez indikace
 - 1. připravovat instrumentarium, zdravotnické prostředky a jiný potřebný materiál a pomůcky před, v průběhu a po operačním výkonu,
 - 2. provádět specializované sterilizační a dezinfekční postupy,
 - 3. zajišťovat manipulaci s operačními stoly, přístroji a tlakovými nádobami,
 - 4. provádět antisepsi operačního pole u pacientů,
 - 5. provádět ve spolupráci s lékařem-operatérem před začátkem a ukončením každé operace početní kontrolu nástrojů a použitého materiálu, zajišťovat stálou připravenost pracoviště ke standardním a speciálním operačním výkonům;

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro perioperační péči**
- bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
- 1. zajišťovat polohu a fixaci pacientů na operačním stole před, v průběhu a po operačním výkonu, včetně prevence komplikací z imobilizace,
- 2. provádět zarouškování pacientů,
- 3. instrumentovat při operačních výkonech.

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro intenzivní péči**
- vykonává činnosti při poskytování ošetrovatelské péče o ženu v oboru gynekologie a porodnictví, u které dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí, a
 - v oboru neonatologie a dále může
 - bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 - 1. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o ženu s náhlou příhodou v gynekologii a asistované reprodukci, a to před, v průběhu a po invazivních výkonech, před a po operačních výkonech, včetně předcházení a rozpoznávání komplikací,
 - 2. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o ženu s rizikovým a patologickým průběhem těhotenství s ohledem na přidružené onemocnění ženy s jeho možným dopadem na plod, včetně náhlých příhod v porodnictví.

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro intenzivní péči**
- **bez odborného dohledu a bez indikace lékaře**
- 3. pečovat o ženu s odumřelým plodem ve vyšším stupni těhotenství, s přerušným těhotenstvím nad 12. týden z genetické indikace či zdravotní indikace ženy ve všech porodních dobách, včetně sledování a vyhodnocování rizik s tím spojených,
- 4. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o patologického novorozence, včetně prvního ošetření patologického novorozence, zajišťovat termoneutrální prostředí a sledovat poporodní adaptaci,
- 5. sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu ženy, plodu, patologického novorozence, zejména jejich fyziologické funkce, orientačně hodnotit křivku elektrokardiogramu, kardiokrogram plodu, hodnotit závažnost zdravotního stavu,
- 6. provádět kardiopulmonální resuscitaci, včetně defibrilace elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu s automatickým vyhodnocením rytmu,
- 7. pečovat o dýchací cesty ženy, novorozence se zajištěnými dýchacími cestami i při umělé plicní ventilaci, včetně odsávání z dolních cest dýchacích, provádět endobronchiální laváže u ženy s tracheální intubací nebo s tracheotomií, předcházet případným komplikacím, rozpoznávat je,
- 8. pečovat o stomie ženy, případně novorozence, včetně edukace v péči o stomie;

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro intenzivní péči**
- **bez odborného dohledu na základě indikace lékaře**
- 1. provádět u ženy, popřípadě u novorozence, měření a analýzu fyziologických funkcí specializovanými postupy pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod,
- 2. zajišťovat průchodnost dýchacích cest ženy s použitím dostupného technického vybavení,
- 3. zavádět gastrickou sondu ženě, případně novorozenci, a pečovat o ně,
- 4. provádět u ženy a novorozence činnosti spojené s přípravou, průběhem a ukončením metod léčby bolesti, včetně hodnocení intenzity a tlumení bolesti,
- 5. provádět lékařem indikované vyšetření u novorozence a orientačně hodnotit základní patologické nálezy,
- 6. provádět cévkování novorozence ženského pohlaví;

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro intenzivní péči**
- **pod odborným dohledem lékaře**
- 1. provádět venepunkci včetně zavádění periferních žilních kanyl novorozenci,
- 2. aplikovat transfuzní přípravky¹³⁾ ženě a novorozenci,
- 3. provádět zajištění dýchacích cest u novorozence pomocí dostupného technického vybavení,
- 4. provádět extubaci tracheální kanyly u ženy a novorozence;
- **pod přímým vedením lékaře asistovat při katetrizaci umbilikální vény u novorozence.**

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro intenzivní péči v neonatologii**
- Porodní asistentka pro intenzivní péči v neonatologii vykonává činnosti jako porodní asistentka se spec.způsob. při péči o novorozence a kojence, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí, včetně nedonošených dětí, přitom vykonává činnosti dětské sestry.

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro intenzivní péči v neonatologii**
- **bez odborného dohledu a bez indikace lékaře**
- 1. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o ženu s náhlou příhodou v gynekologii a asistované reprodukci, a to před, v průběhu a po invazivních výkonech, před a po operačních výkonech, včetně předcházení a rozpoznávání komplikací,
- 2. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o ženu s rizikovým a patologickým průběhem těhotenství s ohledem na přidružené onemocnění ženy s jeho možným dopadem na plod, včetně náhlých příhod v porodnictví,
- 3. pečovat o ženu s odumřelým plodem ve vyšším stupni těhotenství, s přerušným těhotenstvím nad 12. týden z genetické indikace či zdravotní indikace ženy ve všech porodních dobách, včetně sledování a vyhodnocování rizik s tím spojených,

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro intenzivní péči v neonatologii**
- **bez odborného dohledu a bez indikace lékaře**
- 4. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o patologického novorozence, včetně prvního ošetření patologického novorozence, zajišťovat termoneutrální prostředí a sledovat poporodní adaptaci,
- 5. sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu ženy, plodu, patologického novorozence, zejména jejich fyziologické funkce, orientačně hodnotit křivku elektrokardiogramu, kardiokrogram plodu, hodnotit závažnost zdravotního stavu,
- 6. provádět kardiopulmonální resuscitaci, včetně defibrilace elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu s automatickým vyhodnocením rytmu,
- 7. pečovat o dýchací cesty ženy, novorozence se zajištěnými dýchacími cestami i při umělé plicní ventilaci, včetně odsávání z dolních cest dýchacích, provádět endobronchiální laváže u ženy s tracheální intubací nebo s tracheotomií, předcházet případným komplikacím, rozpoznávat je,
- 8. pečovat o stomie ženy, případně novorozence, včetně edukace v péči o stomie;

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro komunitní péči**
- vykonává činnosti podle spec.způsobnosti při poskytování primární péče, integrované péče a preventivně zaměřené ošetrovatelské péče o ženy, novorozence a jejich rodiny a o skupiny osob ve vlastním sociálním prostředí; tato skupina může být vymezena zejména společným sociálně-kulturním prostředím, územím, věkem, zdravotním stavem nebo rizikovými faktory.

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro komunitní péči**
- **Přitom zejména může**
- **bez odborného dohledu a bez indikace**
- 1. komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci žen, novorozenců a jejich rodin z hlediska koordinace poskytované zdravotní a sociální péče v oblasti péče o ženu a dítě a spolupracovat s odpovědnými orgány,
- 2. hodnotit zdravotní rizika skupiny osob z hlediska reprodukčního zdraví žen a novorozenců a podílet se v rozsahu své specializované způsobilosti na sestavování priorit jejich řešení na základě epidemiologických a statistických dat a výsledků výzkumů, připravovat a realizovat projekty podpory zdraví žen,
- 3. provádět poradenskou činnost v oblasti reprodukčního zdraví a plánovaného rodičovství, sexuálně přenosných chorob, epidemiologické ochrany a sexuálního zneužívání;

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- **Porodní asistentka pro komunitní péči**
- Přitom zejména může
- bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví
 - 1. zajišťovat a spolupracovat na vytváření bezpečného a vhodného prostředí a eliminaci existujících rizik z hlediska reprodukčního zdraví a zdraví žen a novorozenců,
 - 2. zajišťovat cílené preventivní programy, včetně zajištění screeningů;
- c) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializací v oboru gynekologie a porodnictví provádět ultrazvukové vyšetření plodu.z odborného dohledu a bez indikace

Zdravotnický záchranář

- Zdravotnický záchranář vykonává činnosti a dále bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby, a dále v rámci anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu specifickou ošetrovatelskou péči.

Specifická ošetrovatelskou péči.

- ošetrovatelská péče poskytovaná pacientům, kterým jejich zdravotní stav nebo léčebný a diagnostický postup výrazně omezuje běžné aktivity denního života, jejichž riziko narušení základních životních funkcí nebo jejich selhání je reálné, nebo kteří mají patologické změny psychického stavu, jež nevyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví pacienta nebo jeho okolí;
- za specializovanou ošetrovatelskou péči se považuje také péče poskytovaná pacientům se závažnými poruchami imunity a pacientům v terminálním (konečném) stavu chronického onemocnění, kde se nepředpokládá resuscitace,

Zdravotnický záchranář

- Přítom zejména může
- monitorovat a hodnotit vitální funkce včetně snímání elektrokardiografického záznamu, průběžného sledování a hodnocení poruch rytmu, vyšetření a monitorování pulzním oxymetrem,
- zahajovat a provádět kardiopulmonální resuscitaci s použitím ručních křísicích vaků, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu,
- zajišťovat periferní žilní vstup, aplikovat krystaloidní roztoky a provádět nitrožilní aplikaci roztoků glukózy u pacienta s ověřenou hypoglykemií,
- provádět orientační laboratorní vyšetření určená pro urgentní medicínu a orientačně je posuzovat,
-

Zdravotnický záchranář

- zajišťovat nebo provádět bezpečné vyproštění, polohování, imobilizaci, transport pacientů a zajišťovat bezpečnost pacientů během transportu,
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při řešení následků hromadných neštěstí v rámci integrovaného záchranného systému,
- zajišťovat v případě potřeby péči o tělo zemřelého,
- přejímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu,
- provádět neodkladné výkony v rámci probíhajícího porodu,
- přijímat, evidovat a vyhodnocovat tísňové výzvy z hlediska závažnosti zdravotního stavu pacienta a podle stupně naléhavosti, zabezpečovat odpovídající způsob jejich řešení za použití telekomunikační a sdělovací techniky,
- provádět telefonní instruktáž k poskytování první pomoci a poskytovat další potřebné rady za použití vhodného psychologického přístupu.

Zdravotnický záchranář

- Zdravotnický záchranář v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby, a dále v rámci anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu může bez odborného dohledu na základě indikace lékaře vykonávat činnosti při poskytování diagnostické a léčebné péče.

Zdravotnický záchranář

- **Přítom zejména může**
 - zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami, zavádět a udržovat inhalační kyslíkovou terapii, zajišťovat přístrojovou ventilaci s parametry určenými lékařem, pečovat o dýchací cesty pacientů i při umělé plicní ventilaci,
 - podávat léčivé přípravky, včetně krevních derivátů,
 - asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků a ošetřovat pacienta v průběhu aplikace a ukončovat ji,
 - provádět katetrizaci močového měchýře dospělých a dívek nad 10 let,
 - odebírat biologický materiál na vyšetření,
 - asistovat při porodu a provádět první ošetření novorozence,
 - zajišťovat intraoseální vstup.

ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

- Operátor zdravotnického operačního střediska
- Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu
- vykonává činnosti a dále poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči a neodkladnou diagnosticko-léčebnou péči na úseku neodkladné péče, anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu.
- Přitom může

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu

- bez odborného dohledu a bez indikace
- 1. edukovat pacienty, případně jiné osoby ve specializovaných ošetrovatelských postupech a připravovat pro ně informační materiály,
- 2. sledovat a vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod a podílet se na jejich řešení,
- 3. koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace,
- 4. hodnotit kvalitu poskytované ošetrovatelské péče,
- 5. provádět ošetrovatelský výzkum, zejména identifikovat oblasti výzkumné činnosti, realizovat výzkumnou činnost a vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
- 6. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- 7. vést specializační vzdělávání v oboru své specializace;

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu

- na základě indikace lékaře
- 1. provádět přípravu pacientů na specializované diagnostické a léčebné postupy, doprovázet je a asistovat během výkonů, sledovat je a ošetřovat po výkonu,
- 2. edukovat pacienty, případně jiné osoby ve specializovaných diagnostických a léčebných postupech.

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu

- bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
- 1. zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami u pacienta staršího 10 let při prováděné kardiopulmonální resuscitaci,
- 2. zahájit a provádět kardiopulmonální resuscitaci pomocí použití přístrojů k automatické srdeční masáži, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu, a podání léčiv pro resuscitaci bezprostředně nezbytných,
- 3. odebírat biologický materiál na vyšetření,
- 4. zavádět a udržovat kyslíkovou terapii,
- 5. zajišťovat intraoseální vstup,
- 6. zajišťovat stálou připravenost pracoviště, včetně funkčnosti speciální přístrojové techniky a materiálního vybavení; sledovat a analyzovat údaje na speciální přístrojové technice, rozpoznávat technické komplikace a řešit je,
- 7. provádět zdravotnickou část záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech v součinnosti s velitelem zásahu;

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu

- bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
- 1. provádět měření a analýzu fyziologických funkcí pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod,
- 2. provádět externí kardiostimulaci,
- 3. provádět tracheobronchiální laváže pacientů s tracheální intubací,
- 4. zavádět gastrickou sondu a provádět výplach žaludku u pacienta při vědomí,
- 5. zavádět gastrickou sondu a provádět výplach žaludku u pacienta staršího 10 let v bezvědomí se zajištěnými dýchacími cestami,
- 6. provádět extubaci tracheální kanyly.

Děkuji za pozornost